

Становище

на доц. Етиен Херцел Леви, вокален педагог по „поп, рок и джаз пеене” в департамент музика на Нов български университет

относно дисертационния труд на тема: *„Ролята на ударните инструменти в съвременната джаз музика. Влияния върху други музикални явления”, представен за присъждане на научната и образователна степен доктор по област на висше образование Музикузнание и музикално изкуство*

на Венко Йорданов Поромански, преподавател по ударни инструменти в департамент „Музика” на Нов български университет с научен ръководител проф. Димитър Христов, д.н.

Дисертационният труд на Венко Поромански се появява в един много важен момент и целта му е да изгради пълна картина и яснота относно липсващото в българската музикална литература цялостно изследване на ролята на ударните инструменти в джаза и тяхната функция в други музикални явления а именно – поп и рок музиката. От моя гледна точка този труд представлява методическо попадение от особен интерес за нашата музикална педагогика, плод на взаимодействието /съчетанието/ на задълбочени обширни теоретични познания, с богат дългогодишен музикално – сценичен и преподавателски опит. Изследването е в обем от 160 страници и се състои от увод, три глави със съответните подглави, извод, заключение и библиография, съставена съвестно като са използвани материали както от чуждоезични издания, така и от водещи български музиковеци, видеоматериали и интернет адреси.

Самото структуриране и оформление на разработката насочват към качествата прецизност и изчерпателност. Тези качества си проличават още от увода в който изцяло съобразно с изискванията за подобен род изследване, много ясно и основателно се излагат мотивите за избор на темата, очертава се обектът и предметът на изследването, конкретизират се целта и задачите, формулира се хипотезата, представят се методите и организацията на изследването.

Обект на настоящата разработка е голямата група на ударните инструменти.

Предмет на изследването е приложението и ролята им в джаза с акцент върху комплекта барабани.

Целта е да се проследи развитието на ударните инструменти от ерата на ранния джаз до наши дни, да се изследва приложението им в джаза и влиянието им върху други музикални явления от XX–XXI век.

Във връзка с реализацията на тази цел в изследването се обособяват определени задачи, а именно:

- да се опишат и систематизират ударните инструменти в джаза /наложени в практиката стандарти, инструментариум/
- да се разгледат изпълнителските своеобразия в различните хронологични периоди на джаз музиката, стилите специфики и използваните технически средства в световната практика.
- да се проследи българския опит успоредно със световните течения.
- да се изследва приложението и ролята на ударните инструменти в българския етноджаз.
- да се определи взаимодействието между джаза и поп музиката в България.

За изпълнението на целта и задачите са използвани различни методи -исторически, сравнителен, описателен и аналитичен, всеки от които допринася за по-цялостното разглеждане на проблематиката.

Изложението е прецизирано, логично и последователно. Теоретичната част на дисертацията е представена изключително компетентно и изчерпателно и се отличава с широк обхват на тематиката, задълбочено изучаване и осмисляне на степента на разработеност по темата от други изследователи.

По увлекателен начин се запознаваме с историческата епоха, развитието на музиката и музикалните жанрове, както и развитието, усъвършенстването и систематизирането на музикалните инструменти, в частност ударните инструменти, или по-точно казано комплекта барабани и неговата подредба. В днешно време комплектът барабани се възприема като единен инструмент, макар всъщност да е сбор от различни инструменти. С хронологична последователност докторанта ни запознава с историческото развитие и усъвършенстване на тези самостоятелни

инструменти както и тяхното приложение в създаването на комплекта барабани като такъв. Основната причина за появата на комплекта е джаз музиката, след която той намира своето приложение и във всички музикални явления. С един много човешки и достъпен за всички нас език, авторът ни запознава с големите имена на перкусионисти-новатори в разработката и усъвършенстването на комплекта барабани и приложението му на концертния подиум както и в звукозаписната студийна работа. Непрекъснатото развитие на джаза както и на другите музикални стилове и явления, води до промяна в подредбата на комплекта барабани а също така и в начина на мислене и музициране на музикантите-перкусионисти, които с постоянния си стремеж към обогатяване и търсене на ново тембрално звучене чрез различни техники на свирене и нововъведения в смяна на темпа и различни фигури, използвайки най - невероятни комбинации, акценти и раздробявания искат да достигнат до едно по-пълно възприятие на произведенията както и на най-висок професионализъм и формиране на естетически критерии в свиренето на комплекта барабани.

Особено важен момент в разработената тема е представянето на различните перкусионни школи и техните най-ярки представители. Преподаватели на високо професионално ниво учат своите ученици на особеностите и развитието на различните стилове, начините на упражняване на съответните примери, техническо и динамично изработване на пасажите както и цялостното представяне на дадено произведение. Изключително аналитично дисертанта представя творби, в които детайлно до най-малката подробност обясняват техниката на свирене, звукоизвличането, динамиката, баланса на всеки един компонент на комплекта барабани. Тук е мястото да отбележа високата информираност на Венко Поромански относно световните имена на перкусионисти отдали своя висок професионализъм в развитието и начина на свирене на комплекта барабани. Имена, станали модел за подражание благодарение на своите невероятни качества ва музициране, емблематични в световната музикална култура.

Много ценна е препратката от световните изпълнения към изпълненията на българските джаз, поп и рок музиканти, които опирайки се на световния опит са достигнали до високо изпълнителско ниво, черпейки от извора на българското народно творчество. Със своя начин на

музициране, тези музиканти са предизвикали възхищение в публиката и критиката не само на родна сцена, а и на международния подиум. Нещо изключително интересно и иновативно в дисертационния труд на Венко Поромански са интервютата с изтъкнати музиканти от джаз, поп и рок музиката, прославили българската музикална култура далеч зад границите на страната. Техните споделени мисли, разсъждения, преживявания, емоции, тяхната визия за развитието и бъдещето на българската джаз, поп и рок музика имат възпитателна цел за формирането на висок художествено-естетически критерий в следващите поколения музиканти.

Дисертационният труд представлява една изключително убедителна, теоретично аргументирана и практически защитена авторска концепция. Авторефератът е оформен съобразно всички стандартни изисквания, носител е на високо стойностна информация и много точно отразява съдържанието на дисертацията.

Сред очертаните научни приноси бих се спрял на следните:

- Систематизиране и описване на ударните инструменти използвани в джаза.
- Основаване на хипотезата как комплекта барабани се изгражда в различни периоди от развитието на джаза и в разни фази от историческото време.
- Очертаване на звуковата картина на инструмента и разполагането му във вертикалното пространство
- Описание и оценка на широко използвани педагогически материали
- Темброва мелодия, въвеждане на термините тембров дисонанс, ритмитически дисонанс, ритмитически мотив
- Направен е опит за изясняване, дефиниране и обогатяване на всеобщо използвани термини в джазовата практика
- В периодизациите на джаза са разгледани множество изпълнители с техния личен опит и са посочени индивидуални стилови характеристики
- Разглеждане и обобщаване на българския опит
- Интервюта с прочути наши изпълнители в областта на джаза, рока и поп музиката, взети специално за настоящата разработка.

Съдържателното и научно изпълнение на дисертационния труд напълно отговаря на всички изисквания за придобиване на ОНС „доктор” по област на висше образование Музикознание и музикално изкуство.

Всичко анализирано и казано до тук, ми дава основание да предложа на уважаемото научно специализирано жури да гласува за присъждане на ОНС „доктор” на Венко Йорданов Поромански.

30.11.2015г.

гр. София

Подпис:.....

/доц. Етиен Леви/